

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ (นางรัตนาภรณ์ ชมพูเลิศ กับพวก) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้ยื่นฟ้องนางรัตนาภรณ์ ชมพูเลิศ ผู้ร้องที่ ๑ กับพวก รวม ๔ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญา ในฐานะความผิดสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลอาญามีคำสั่งริบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑ ต่อมาพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอริบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ เพิ่มเติม และของนายเทียม อนุจารวัฒน์ สามีของผู้ร้องที่ ๑ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑

ผู้ร้องที่ ๑ ยื่นคำคัดค้านว่า ไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง มติในการประชุมและคำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ให้อายัดทรัพย์สิน ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ความเห็นและดุลพินิจของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามคำร้องของโจทก์ ผู้ร้องที่ ๑ เห็นว่า ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงเป็นการไม่ชอบ การที่โจทก์ยื่นคำร้องขอริบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ และนายเทียม อนุจารวัฒน์ จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ วรรคสอง

นายสมใจ อนุจารวัฒน์ และนางสาวกันยารัตน์ อนุจารวัฒน์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายเทียม อนุจารวัฒน์ ผู้ร้องที่ ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอริบทรัพย์สินว่า คำร้องของโจทก์เพื่อขอให้ริบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ และนายเทียม อนุจารวัฒน์ สามีของผู้ร้องที่ ๑ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ นายเทียม อนุจารวัฒน์ ผู้ตายซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามคำร้อง ไม่เคยเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เคยแจ้งคำสั่งการตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และให้นายเทียม อนุจารวัฒน์ แสดงพยานหลักฐานการได้มาซึ่งทรัพย์สินก่อนที่นายเทียม อนุจารวัฒน์ จะถึงแก่ความตายทรัพย์สินที่นายเทียม อนุจารวัฒน์ ได้มาและมีอยู่ หาได้เกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริต คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจะอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ วรรคท้าย มาลบล้างหรือหักล้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ไม่ได้ ขอให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง และส่งคืนทรัพย์สินให้ผู้ร้องที่ ๒

ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ยื่นคำร้องต่อศาลอาญา ขอให้ศาลวินิจฉัยข้อกฎหมายและหรือส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความ ต่อไป ศาลอาญา เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านมิให้ศาลสั่ง

ริบทรัพย์สิน โดยอ้างว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ วรรคท้าย ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ วรรคสอง จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และให้ส่งความเห็นของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ผ่านสำนักงานศาลยุติธรรม ไปตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ตามคำร้องมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิจารณาประเด็นที่ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ แล้วเห็นว่า มาตรา ๓๑ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยผลของคำสั่งศาลที่สั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มีผลให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มาตรา ๓๑ จะนำมาใช้บังคับก็ต่อเมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินแล้ว ในการไต่สวนคำร้องเพื่อจะมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องของโจทก์หรือไม่ ศาลไม่จำเป็นต้องใช้มาตรา ๓๑ บังคับแก่คดี มาตรา ๓๑ จึงไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี กรณีไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ ให้ยกคำร้อง

ส่วนประเด็นที่ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ แล้วว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระแก้ว นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัครโรจน์ และนายอรุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๒๑ ก วันที่ ๒๔
มีนาคม ๒๕๔๗

ย่อโดย นายบุญลือ พิมพ์ทองงาม
กลุ่มงานคดี ๒